

Посредствомъ знаніе-то той опасува землѣ-тѣ съ тель като съ поясъ, и на растоянія отъ хыляды часове той ся съобщава за единъ минутъ врѣме. Не ли съ помошь-тѣ на знаніе-то человѣкъ-тѣ е постигнѣть да испыта съставать, величинѣ-тѣ, дѣйствія-та и пажища на най отдалечены-тѣ небесны свѣтове? Подкрѣпень отъ него той зауздава всички-тѣ земны стихіи и гы испраща на работѣ-тѣ си: свѣтлина-та, электричество-то, магнитизмъ-ть, подземны-тѣ въглища и камено-то масло, водѣ-тѣ, въздухъ-ть, вѣтъръ-ть, огнь-ть, и всичко друго що ся допира до рѣкѣ-тѣ му! Не с ли всичко туй велика сила? Разгледайте дѣйствія-та на телеграфъ-ть и въздушнѣ-тѣ пощѣ; могущество на параплувитѣ, параходы-тѣ и балоны-тѣ и извѣршванія-та на машинналны-тѣ орждія, и тогазь ще видите каква велика сила е знаніе-то, защо-то всичко туй е плодъ на знаніе-то. И що още да говорж? Не ще ми постигна врѣме да изчислявамъ величественны-тѣ дѣла, що е извѣршило и върши знаніе-то врѣхъ планетѣ-тѣ ин.

Едно врѣме знаніе-то е спало въ обятія-та на невѣжество-то, и тогазь сила-та человѣческа была крайно нищожна. Сравнѣте сегашни-тѣ извѣршванія на просвѣщены-тѣ народы съ извѣршванія-та имъ преди 100,200 или 300 год. и ще видите колко е утвѣрдителна тѣзъ истина. Въ онѣзи врѣмена человѣкъ, лишенъ до единъ высокъ степень отъ знаніе-то, не е могъль да усвои и да покори на слабость-тѣ си силѣ-тѣ на земны-тѣ стихіи, коя-то днесъ свѣтъ-ть поклаща.

Дѣ е была сила-та на електрическы-тѣ жицы, кон-то дору и днесъ ся види толкозъ непостижима, щото мнозина не ся подвояватъ да иж нарѣкѣтъ и „діаволскѣ работѣ?“ Покрыта е была въ обятія-та на невѣжество-то. И едва въ 1837-тѣ год. иж измысли Проф. Морсъ. Дѣ е была сила-та на пародвижны-тѣ машины? Въ обятія-та на невѣжеството. Дѣ книгопечатаніе-то? дѣ желѣзны-тѣ пажища? дѣ машины-тѣ и безбройны-тѣ другы приспособленія, кон-то, сравнително съ древны-тѣ врѣмена, днесъ довождать человѣка до всесиліе? Пакъ щж рѣкѣ, скрыты сж былы въ обятія-та на невѣжеството! Нѣ за голѣмѣ радость, ето Ватъ, Стефенсонъ, Нютонъ, Галилей, Франклінъ, Гутенбергъ и другы велики мжіе, посредствомъ знаніе-то, побѣдихъ невѣжеството и гы открыхъ на видѣло.